G Y O R S T Á J É K O Z T A T Ó

a bűnözés és a bűnüldözés 2005. évi alakulásáról [*]

Az egységes rendőrségi és ügyészségi bűnügyi statisztika adatai szerint 2005. évben 436.522 bűncselekmény vált ismertté, ami 4,2%-kal több az elmúlt év azonos időszakánál. Százezer lakosra 4.324 bűncselekmény jut, 184-gyel több, mint egy évvel korábban.

Bűncselekmények:

A változások iránya és mértéke az egyes bűncselekmény-kategóriákban különböző.

A személy elleni bűncselekmények száma 17.780; 5,8%-kal csökkent. Ezen belül a befejezett emberölések száma 164 volt, 44-gyel kevesebb (21,2 %), mint 2004. évben. Az emberölés kísérleteké száma szintén csökkent (2004. év: 153; 2005. év: 149), ez 2,6%-ot jelent .

A közlekedési bűncselekmények száma 22.826 volt, ez 3,2%-kal volt több a tavalyihoz képest, ezen belül viszont kissé csökkent a közúti baleset okozások száma (1,5%-kal), az ittas járművezetések száma pedig szintén nőtt; 13.758-ról 14.417-re, 4,8%-kal.

A házasság, a család, az ifjúság és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények száma (17.717) 48,6%-kal emelkedett a tavalyi évhez viszonyítva. Az emelkedést a tárgyidőszakban ismertté vált, több mint 11.000 tiltott pornográf felvétellel visszaélés bűncselekménye okozta. A kategórián belüli legsúlyosabb cselekmény, az erőszakos közösülés közel azonos mértékben fordult elő (2004. év: 267; 2005. év. 264).

Az államigazgatás, igazságszolgáltatás és a közélet tisztasága elleni bűncselekmények száma 5,5%-kal nőtt (2004. év: 6.036; 2005. év: 6.369). Ezt az emelkedést a kategória leginkább közérdeklődésre számot tartó bűncselekménye, a vesztegetés nagymértékű, 52,0%-os emelkedése okozhatta (536-ról 818-ra).

[*] A számítógépes feldolgozást a BM Rendészeti Statisztikai Önálló Osztálya végezte.

A közrend elleni bűncselekmények száma emelkedett a tavalyi évhez viszonyítva (2004. év: 80.685; 2005. év: 83.983, 4,1%-kal). A kábítószerrel való visszaélések száma 14,2%-kal emelkedett a 2004. évhez viszonyítva (6.675-ről 7.622-re).

A gazdasági bűncselekmények száma 2,7%-kal emelkedett a tavalyi évhez viszonyítva (2004. év: 16.661; 2005. év: 17.106). A kategórián belül a pénzhamisítások száma nagymértékben emelkedett, 1.640-ről 3.097-re, 88,8%-kal, az adó-és társadalombiztosítási csalásoké ugyanakkor csökkent, 3.113-ról 2.661-re (14,5%), a csempészetek és vámorgazdaságoké ennél jóval nagyobb mértékben, 43,2%-kal csökkent (1.817-ről 1.032-re).

A vagyon elleni bűncselekmények száma 270.740, 3,3%-kal több az előző évinél. A kategórián belül valamennyi kiemelt bűncselekménynél kisebb-nagyobb mértékű csökkenést tapasztalunk. A kategória összességében nőtt, ezt a szerzői és szomszédos jogok megsértésének jelentős mértékű, közel kétszeres emelkedése okozhatta (19.046-ról 37.418-ra, ez 96,5%-ot jelent).

Az összes ismertté vált bűncselekménynek 62,0%-a vagyon elleni bűncselekmény volt. Az általuk okozott kár 104,3 milliárd forint, 4,8%-kal több a tavalyi 99,5 milliárd forintnál.

A gazdasági bűncselekmények elkövetési értéke 29,9 milliárd forint; a tavalyi évben regisztrált 35,7 milliárdhoz képest 16,2%-kal csökkent.

A 2005. évben 32.760 erőszakos és garázda jellegű bűncselekmény vált ismertté (2004. év: 33.364).

A közterületen elkövetett bűncselekmények száma 126.662, közel azonos volt a 2004. évi 127.482-vel.

Bűnelkövetők:

2005. évben 133.790 bűnelkövető vált ismertté, 2,8%-kal több, mint az előző évben. Százezer lakosra 1.325 bűnelkövető jutott, 38-cal több, mint egy évvel korábban.

A bűnelkövetők 9,1 %-a fiatalkorú (12.197), akiknek száma 2004. évhez képest 1,0%-kal csökkent. A nem büntethető gyermekkorú elkövetők száma szintén csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva (3.697, ez 6,8%-ot jelent).

Az ismertté vált külföldi bűnelkövetők száma (7.366) 13,1%-kal több, mint az előző évben.

Sértettek:

Az ország minden százezer lakosára 2.219 olyan kiemelt bűncselekmény jutott, amelynek természetes személy volt a sértettje. Az ismert természetes személyek sérelmére elkövetett bűncselekmények száma 224.065; ez 4,8%-kal alacsonyabb volt a 2004. év adatánál. .

A külföldi sértettek száma 8.181, 3,4%-kal magasabb a 2004. évi 7.914-nél.

Büntető eljárások:

A rendőrség a 2005. évben 486.144 bűncselekmény nyomozását fejezte be, 4,5%-kal többet, mint egy évvel korábban. Ezek közül 207.513 bűncselekményt illetően vádemelés történt (42,7 %), 88.926 bűncselekmény esetében megszüntették a nyomozást (18,3 %) és 189.705 egyéb befejezést foganatosítottak (39,0%).

A nyomozás eredményességi mutató a rendőri szerveknél 56,4% volt, 2%-kal, az ismeretlen tetteses felderítési mutató pedig 49,8 %, 4,6%-kal magasabb, mint egy évvel korábban.

Rendőri előterjesztésre a bíróság 4.024 személyt (az összes gyanúsított 3,0%-át) helyezett előzetes letartóztatásba; ez 6,0%-kal kevesebb volt a 2004. évi 4.282 gyanúsítottnál.

Az ügyészi szervek a 2005. évben 8.800 bűncselekmény nyomozását fejezték be (ez 11,4%-kal több volt a 2004. évi 7.901-nél). Ezek közül 4.404 (50,0%) vádemelés volt.

Az ügyészségi nyomozások eredményessége 69,3% volt, 3,1%-kal magasabb a tavalyi 66,2%-nál, a felderítési mutató viszont 60,9%, 17,5%-kal volt alacsonyabb a 2004. évi 78,4%-nál.